

Nr 39.

Ankom till riksdagens kansli den 2 juni 1943 kl. 7 f. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om viss ändring i lagen om inskränkning i rätten att återtaga avbetalningsgods från vissa värnpliktiga m. m.

Enligt lagen den 31 oktober 1939 om inskränkning i rätten att återtaga avbetalningsgods från vissa värnpliktiga m. m. gäller att, om värnpliktig, som genom avtal, varå lagen om avbetalningsköp är tillämplig, förvärvat arbetsredskap eller lösöre, avsett till personligt bruk för honom, hans hustru eller oförsörjda barn eller adoptivbarn, blivit inkallad till beredskapstjänstgöring, säljaren ej äger att på grund av dröjsmål med betalning av förfallen post, vilket uppenbarligen föranletts av tjänstgöringen, taga godset åter eller göra annan i avtalet stadgad särskild påföljd gällande, med mindre dröjsmålet överstiger tre månader eller, om godset finnes oundgängligen erforderligt för köparen eller sådan anhörig till honom som nyss sagts, ett år. Vad sålunda stadgats äger dock icke tillämpning, om säljarens säkerhet äventyras.

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 199, vilken behandlats av andra lagutskottet, har herr *Svensson* i Alingsås hemställt, att riksdagen måtte besluta sådan ändring av nämnda lag att den kan tillämpas även i fall då den värnpliktiges hustru träffat avtal som avses i lagen. Motionären har därjämte anhållit, att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderliga ändringar i lagtexten.

Såsom skäl för sin hemställan har motionären anfört:

Syftemålet med denna lag har utan tvivel varit icke endast att skydda den enskilde värnpliktige från att behöva komma i sådant läge att genom avbetalningsköp förvärvade arbetsredskap eller lösöre av säljaren kunde återtagas, om det framgick att värnpliktstjänstgöringen uppenbarligen förorsakat dröjsmål med betalning av förfallen post. Säkerligen har avsikten dessutom varit att skydda den värnpliktiges hem. Med den formulering lagen erhållit synes emellertid syftemålet icke till fullo uppnås. Det har nämligen inträffat att värnpliktigas hustrur undertecknat avtal om avbetalningsköp, och detta har medfört att lagen icke ansetts tillämplig i dylika fall. Krav från säljares sida ha rests om återfående av gods i fall där avbetalningsköp undertecknats av värnpliktigs hustru. Sådana fall ha måst dragas inför familjebidragsnämnder utan att dessa kunnat vidtaga åtgärder med stöd av åberopade lag.

Den av motionären väckta frågan synes ej hava berörts under förarbetena till lagen.

I en den 7 september 1942 av 1941 års krigsfamiljebidragkommitté avgiven promemoria angående revision av gällande bestämmelser rörande betalningsanstånd m. m. för värnpliktiga, inkallade till beredskapstjänstgöring, har föreslagits, att de i 1939 års lag föreskrivna inskränkningarna i rätten att återtaga avbetalningsgods m. m. skola gälla även i fall då den värnpliktiges hustru före eller efter äktenskapets ingående inköpt godset för makarnas gemensamma bruk och makarna leva samman. Promemorian har varit föremål för remissbehandling.

Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 30 april 1943 har chefen för finansdepartementet tillkallat särskilda sakkunniga för att inom departementet biträda med en allsidig översyn av gällande bestämmelser angående anstånd med indrivning av utskylder hos värnpliktiga m. m. Denna översyn skall omfatta jämväl bestämmelserna i 1939 års lag om inskränkning i rätten att återtaga avbetalningsgods. Enligt direktiven för utredningen böra därvid beaktas de synpunkter, som framkommit i krigsfamiljebidragkommitténs ovan nämnda promemoria och de däröver avgivna remissyttrandena.

Utskottet.

Eftersom åt särskilda sakkunniga uppdragits att verkställa en allsidig översyn bl. a. av de bestämmelser, varom i motionen är fråga, samt vid denna utredning jämväl de av motionären framförda synpunkterna torde bli föremål för övervägande, anser utskottet skäl ej föreligga att för närvarande till prövning upptaga den genom motionen väckta frågan.

På grund härav får utskottet hemställa,

att förevarande motion ej måtte föranleda till någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 1 juni 1943.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit
från första kammaren: herrar *Norman*, *Linder*, *Wistrand*, *Forslund**, *Löfvander*,
Roos, *Carl Eric Ericsson** och *Helgesson**;

från andra kammaren: fröken *Hesselgren*, herrar *Hallagård*, *Cruse*, fru *Johansson*,
herr *Larsson* i Östersund*, fru *Västberg* samt herrar *Håstad* och *Andersson* i Eskilstuna*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.
